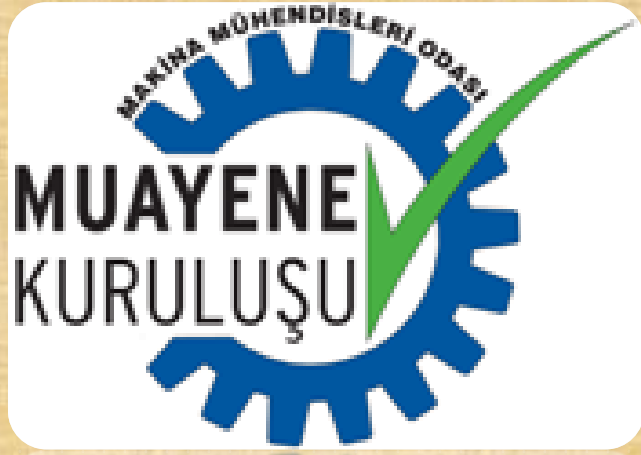


İŞ EKİPMANLARININ KULLANIMINDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ŞARTLARI YÖNETMELİĞİ VE PERİYODİK KONTROL MEVZUAT GEÇMİŞİ



**Güvenli Bir Kent,
Güvenli Bir İşyeri,
Güvenli Bir Yaşam İçin**

SUNUM PLANI

- ▶ **PERİYODİK KONTROLLERDEKİ MEVZUAT DURUMU**
- ▶ **PERİYODİK KONTROLLERİ KİM YAPAR?**
- ▶ **PERİYODİK KONTROL ZORUNLU MU?**
- ▶ **PERİYODİK KONTROLLERİN AMACI NEDİR?**
- ▶ **PERİYODİK KONTROL NE ZAMAN YAPILIR?**



Periyodik Kontrolde Temel Amaç;

Çalışma yaşamında çalışanların sağlığına zarar verebilecek hususların önceden belirlenerek gerekli önlemlerin alınması, rahat ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı çalışanların korunması ve iş emniyetinin oluşturulmasıdır.

PERİYODİK KONTROLLER MEVZUAT



**Güvenli Bir Kent,
Güvenli Bir İşyeri,
Güvenli Bir Yaşam İçin**

MEVZUAT SÜRECİ

- ▶ **1971** – İş Kanunu (Resmi Gazete Tarihi: 01.09.1971 Sayısı: 13943)
- ▶ **1974** – İşçi Sağlığı ve İş güvenliği Tüzüğü (1475 Sayılı Yasaya Dayanarak)

1 Ocak 1974 tarihli ve 14765 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan **İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü'nün** 207. ve 208. maddeleri işletmelerde bulunan buhar, sıcak su, kızgın su ve kızgın yağ kazanlarının; 223. ve 227. maddeleri, her türlü basınçlı kapların (hidrofor tankı, boyler tankı vb.) 244. Maddesi ise kompresörlerin (hava tankı, hava kompresörü, amonyak kompresörü vb.) periyodik olarak yılda bir kez, aynı tüzüğün 376. ve 378. maddeleri her türlü kaldırma makinalarının (gezer vinç, köprülü vinç, monoray vinç, caraskal, forklift, asansör vb.) periyodik olarak 3 ayda bir kontrol edilmesini ve gerekli testlerin yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

- ▶ **2003** – 4857 Sayılı İş Kanunu (Resmi Gazete Tarihi: 10.06.2003 Sayısı: 25134)

GEÇİCİ MADDE 2. - 1475 sayılı Kanuna göre halen yürürlükte bulunan **tüzük ve yönetmeliklerin** bu Kanun hükümlerine aykırı olmayan hükümleri yeni yönetmelikler çıkarılincaya kadar yürürlükte kalır.



MEVZUAT SÜRECİ

► 2004 – İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

(Resmi Gazete Tarihi: 11.02.2004 Sayısı: 25370)

İş Ekipmanının Kontrolü

Madde 7 — İşyerinde kullanılan iş ekipmanının kontrolü ile ilgili aşağıdaki hususlara uyulacaktır:

a) İş ekipmanının güvenliğinin kurulma şartlarına bağlı olduğu durumlarda, **ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde uzman kişiler tarafından kontrolü yapılacak**, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenecektir.

b) İşverence, arızaya sebep olabilecek etkilere maruz kalarak tehlike yaratabilecek iş ekipmanının;

1) **Uzman kişilerce periyodik kontrollerini ve gerektiğinde testlerinin yapılması,**

2) Çalışma şeklinde değişiklikler, kazalar, doğal olaylar veya ekipmanın uzun süre kullanılmaması gibi iş ekipmanındaki güvenliğin bozulmasına neden olabilecek durumlardan sonra, arızanın zamanında belirlenip giderilmesi ve sağlık ve güvenlik koşullarının korunması için uzman kişilerce gerekli kontrollerin yapılması, sağlanacaktır.

c) Kontrol sonuçları kayıt altına alınacak, yetkililerin her istediğinde gösterilmek üzere uygun şekilde saklanacaktır. İş ekipmanı işletme dışında kullanıldığında, yapılan son kontrol ile ilgili belge de ekipmanla birlikte bulunacaktır.

Hangi tür iş ekipmanlarının kontrollere tabi tutulacağı, kontrollerin kimler tarafından ve hangi sıklıkla ve hangi şartlar altında yapılacağı ile kontrol sonucu düzenlenecek belgelerle ilgili usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecektir.



Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

MEVZUAT SÜRECİ

► 2012 – İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

(Resmi Gazete Tarihi: 30.06.2012 Sayısı: 28339)

MADDE 37 – 4857 sayılı Kanunun aşağıdaki hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır:

a) 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası.

b) 63 üncü maddesinin dördüncü fıkrası.

c) 69 uncu maddesinin dördüncü, beşinci ve altıncı fıkraları.

ç) 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 95, 105 ve **geçici 2'nci maddeler**.

4857 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “İş sağlığı ve güvenliği hükümleri saklı kalmak üzere” ifadesi ile 98 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “85 inci madde kapsamındaki işyerlerinde ise çalıştırılan her işçi için bin Yeni Türk Lirası,” ifadesi metinden çıkartılmıştır.

► 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanununda belirtilen geçici madde 2'nin yürürlükten kaldırılması sonucu İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü uygulamadan kaldırılmış oldu. Tüzüklerin yürürlükten kaldırılması konusu hukuki açıdan tartışma konusu olmuştur. Bakanlık web sitesinde tüzükleri kaldırmak için bir tüzük taslağı yayınlamış fakat resmi gazetede halen yayınlamamıştır. Bu durum bir karışıklığa neden olmuştur.



Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

MEVZUAT SÜRECİ

23 Temmuz 2014 ÇARŞAMBA Resmî Gazet Sayı : 29069

TÜZÜK

Karar Sayısı : 2014/6506

Ekli “İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü’nün Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tüzük”ün yürürlüğe konulması;
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 9/12/2013 tarihli ve 18201 sayılı yazısı üzerine, Bakanlar Kurulu’nca
16/6/2014 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ TÜZÜĞÜNÜN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINA DAİR TÜZÜK

MADDE 1 – 4/12/1973 tarih ve 7/7583 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2 – Danıştayca incelenmiş olan bu Tüzük yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.



Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

MEVZUAT SÜRECİ

İŞ EKİPMANLARININ KULLANIMINDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ŞARTLARI YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete Tarihi: 25.04.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28628



Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

Periyodik Kontrolde Temel Amaç;

Çalışma yaşamında çalışanların sağlığına zarar verebilecek hususların önceden belirlenerek gerekli önlemlerin alınması, rahat ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı çalışanların korunması ve iş emniyetinin oluşturulmasıdır.

PERİYODİK KONTROLÜ KİM YAPAR ?



Güvenli Bir Kent,
Güvenli Bir İşyeri,
Güvenli Bir Yaşam İçin

PERİYODİK KONTROLÜ KİMYAPAR?

- ▶ İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği tüzüğü periyodik kontrol konusundaki yeterliliği “**ehliyeti hükümet veya mahalli idarelerce kabul edilen teknik elemanlar tarafından yapılacak**” şeklinde ifade etmiştir. Uygulamada bakanlık müfettişleri yaptığı denetimlerde yeterli teknik eleman olarak **makina mühendislerini** kabul etmekteydi. (Uygulamadan Kaldırıldı)

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

▶ Tanımlar

MADDE 4 – (I) Bu Yönetmelikte geçen;

- ğ) Periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişi: Bu Yönetmelikte belirtilen iş ekipmanlarının teknik özelliklerinin gerektirdiği ve EK-III’te yer alan istisnalar saklı kalmak kaydıyla ilgili branşlardan mühendis, tekniker ve yüksek teknikerleri,



PERİYODİK KONTROLÜ KİM YAPAR?

► İş ekipmanının kontrolü

MADDE 7 – (1) İşyerinde kullanılan iş ekipmanının kontrolü ile ilgili aşağıdaki hususlara uyulur.

- a) İş ekipmanının güvenliğinin kurulma ve montaj şartlarına bağlı olduğu durumlarda, ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.
- b) İşverence, arızaya sebep olabilecek etkilere maruz kalarak tehlike yaratabilecek iş ekipmanının;
 - 1) Periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişilerce periyodik kontrollerinin yapılması,
 - 2) Çalışma şeklinde değişiklikler, kazalar, doğal olaylar veya ekipmanın uzun süre kullanılmaması gibi iş ekipmanındaki güvenliğin bozulmasına neden olabilecek durumlardan sonra, arızanın zamanında belirlenip giderilmesi ve sağlık ve güvenlik koşullarının korunması için periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişilerce gerekli kontrollerin yapılması, sağlanır.



PERİYODİK KONTROLE TABİ İŞ EKİPMANLARI NELERDİR?

- ▶ 2. Periyodik kontrole tabi iş ekipmanları
 - ▶ 2.1. Basınçlı kap ve tesisatlar
 - ▶ 2.2. Kaldırma ve iletme ekipmanları
 - ▶ 2.3. Tesisatlar
 - ▶ 2.4. Tezgâhlar

(Yönetmelik tablolarına bakılacak)



PERİYODİK KONTROLÜ KİMYAPAR?

2.2. Kaldırma ve iletme ekipmanları

2.2.2. Kaldırma ve iletme ekipmanlarının periyodik kontrolleri, makine mühendisleri ve makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır. Söz konusu periyodik kontrollerin tahribatsız muayene yöntemleri ile yapılması durumunda, bu kontroller sadece TS EN 473 standardına göre eğitim almış mühendisler ve aynı eğitimi almış tekniker veya yüksek teknikerler tarafından yapılabilir.

Asansör (İnsan ve Yük Taşıyan) ⁽⁴⁾

⁽⁴⁾ Elektronik kumanda sistemi ile donatılmış kaldırma ve iletme ekipmanının periyodik kontrolünde makine ve elektrik ile ilgili branşlarda periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler birlikte görev alır.

Yapı İskeleleri^{(5),(6)}

⁽⁵⁾ İskelelerin periyodik kontrolleri mühendislik ve mimarlık fakültelerinden inşaat ve makine mühendisliği ile mimarlık bölümü mezunları makine ve inşaat teknikeri veya yüksek teknikerleri, gemi inşası işlerinde ise gemi inşaatı mühendisi tarafından yapılır.



PERİYODİK KONTROLÜ KİM YAPAR?

2. Periyodik kontrole tabi iş ekipmanları

2.1.3. Basınçlı kap ve tesisatların periyodik kontrolleri, makine mühendisleri ve makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır. Söz konusu periyodik kontrollerin tahribatsız muayene yöntemleri ile yapılması durumunda, bu kontroller sadece TS EN 473 standardına göre eğitim almış mühendisler ve aynı eğitimi almış tekniker veya yüksek teknikerler tarafından yapılabilir.

2.3. Tesisatlar

2.3.2. Elektrik tesisatı, topraklama tesisatı, paratoner tesisatı ile akümülatör ve transformatör ve benzeri elektrik ile ilgili tesisatın periyodik kontrolleri elektrik mühendisleri, elektrik tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır.

2.3.3. Elektrik dışında kalan diğer tesisatın periyodik kontrolleri makine mühendisleri, makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır.

2.4. Tezgâhlar

2.4.2. Makine ve tezgâhların periyodik kontrolleri, makine mühendisleri, makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır.

2.4.3. Elektronik kumanda sistemi ile donatılmış makine ve tezgâhların periyodik kontrolü; makine veya mekatronik mühendisi ile elektrik mühendisleri ve/veya bunların teknikerleri tarafından birlikte yapılır.



PERİYODİK KONTROLÜ KİM YAPAR?

► Periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişilerin bildirimi

► **MADDE 13 –** (1) Bu Yönetmelik kapsamında periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler, bilgilerini Bakanlığa elektronik ortamda kayıt yaptırır.

a) Bakanlığa elektronik ortamda yapılacak kayıt, asgari aşağıdaki bilgileri içerir.

1) Adı ve soyadı.

2) T.C. kimlik numarası.

3) Mezun olduğu okul, bölüm, tarihi ve diploma numarası.

4) Hizmet zorunluluğu bulunması halinde çalıştığı kurum veya işletmenin sigorta sicil numarası.

5) Periyodik kontrol yapacağı iş ekipmanı.

(2) Bildirimde beyan esastır. Bu kişilere Bakanlıkça kayıt numarası verilir.

(3) Bakanlıkça yapılan araştırma sonucu beyan edilen bilgilerin doğru olmadığı tespit edilenlerin kaydı silinir. Kaydı silinenler Bakanlığın internet sitesinde ilân edilir. Bu kişiler hakkında ilgili mevzuat çerçevesinde işlem yapılır.

(4) Kaydı silinenlerin silinme tarihinden itibaren üç yıl içerisinde yaptığı başvurular, üç yılın tamamlanmasına kadar askıya alınır.

(5) Periyodik kontrol raporlarında kayıt numaralarının bulunması gerekir.

(6) Beyan edilen bilgilerin doğru olmadığı tespit edilenler ile kayıt numarası almayanlar tarafından düzenlenen periyodik kontrol raporları geçersiz sayılır.

► **MADDE 16 –** (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 13 üncü maddesi yayımı tarihinden itibaren **(Değişik ibare:RG-2/5/2014-28988)⁽¹⁾ üç yıl**



DENETÇİNİN BAĞIMSIZLIĞI VE TARAFSIZLIĞI

- ▶ Muayene faaliyetinde en önemli husus bağımsızlık ve tarafsızlıktır. Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliğinde belirtildiği üzere; muayene işlemini, **“muayene ettikleri malzemenin, tasarımcısı, tedarikçisi, montajcısı, satıcısı, sahibi, kullanıcısı, bakımıcısı veya bu kesimlerin yetkili temsilcisi”** yapamaz.
- ▶ Her geçen gün yeni teknoloji cihazlar çıkmakta ve iş güvenliği konusunda mevzuat yenilenmektedir. Tüm bu gelişimin takibi açısından periyodik kontrol yapan kişilerin bağımsız bir organizasyon içerisinde ve sürekli bir eğitim planına tabii tutulması gerekmektedir.



Periyodik Kontrolde Temel Amaç;

Çalışma yaşamında çalışanların sağlığına zarar verebilecek hususların önceden belirlenerek gerekli önlemlerin alınması, rahat ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı çalışanların korunması ve iş emniyetinin oluşturulmasıdır.

PERİYODİK KONTROL ZORUNLU MU ?



**Güvenli Bir Kent,
Güvenli Bir İşyeri,
Güvenli Bir Yaşam İçin**

DENETİMLERDE HER ZAMAN İLK SORGULANIR

- ▶ Çalışma Bakanlığı'nın yaptığı denetimlerde;
- ▶ Belediyelerce yapılan ruhsat denetimlerinde;
- ▶ Kalite denetimlerinde;
- ▶ Firmada yapılan risk analizlerinde;
- ▶ Yurt dışı ortakların yaptığı çeşitli denetimlerde;

İŞ EKİPMANLARININ KULLANIMINDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ŞARTLARI YÖNETMELİĞİ

İş ekipmanının kontrolü

MADDE 7 – (1) İşyerinde kullanılan iş ekipmanının kontrolü ile ilgili aşağıdaki hususlara uyulur. a) İş ekipmanının güvenliğinin kurulma ve montaj şartlarına bağlı olduğu durumlarda, ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, işyerinde iş ekipmanlarının kullanımı ile ilgili sağlık ve güvenlik yönünden uyulması gerekli asgari şartları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamına giren tüm işyerlerini kapsar.



Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

PERİYODİK KONTROL ZORUNLU MU?

- ▶ 05.06.2002 tarih ve 24776 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan “**Makina Emniyeti Yönetmeliği**, Ek-4 Kaldırma İşlemi Sebebiyle Meydana Gelen Belirli Tehlikeleri Önlemek İçin Temel Sağlık ve Güvenlik Kuralları” kısmında kaldırma makinalarına uygulanacak statik ve dinamik deneyler tanımlanmıştır.
- ▶ 10.11.2008 tarih ve 24226 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan “**Basınçlı Kaplar ve Bu Kapların Muayene Yöntemlerinin Ortak Hükümlerine Dair Yönetmelik**” de muayene kuruluşu ve muayeneyi yapacak personel tanımlanmıştır.
- ▶ 18.11.2008 tarih ve 27058 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “**Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği**” gereği asansörlerin yıllık kontrollerinin yapılması zorunlu tutulmuştur. Aynı yönetmelik gereği 2012 yılından sonra asansörlerin kontrolleri akredite kurumlar tarafından yapılmaktadır.



I7020

A TİPİ MUAYENE KURULUŞU

- ▶ Muayene kuruluşu, muayene edilen ürünlerin veya benzerlerinin; tasarım – imalat – kurulum – satın alma – sahip olma – kullanım ve bakımıyla aşağıda belirtilen yollarla ilişkili olmamalıdır.
 - ▶ Ortak Mülkiyet (Çok sayıda hisse sahibinin olduğu ve bunların muayene kuruluşunun faaliyetlerini etkileyebilecek resmi bir organının olmadığı kooperatif tipi yapılar hariç)
 - ▶ Organizasyon kurullarına ortak mülkiyetçe atananlar (ÖRN: Şirket yönetimine gözlemci olarak atananların olduğu durumlar hariç)
 - ▶ Aynı veya daha yüksek yönetim düzeyine doğrudan rapor verme



- ▶ Farklı markalı vinçler kontrol edilemez.YYY markalı vinçler A tipi muayene kuruluşu olarak kontrol edilemez.



AKREDİTASYON ZORUNLU MU?

► Akreditasyon

- 27.10.1999 tarih ve 4457 sayılı yasa ile kurulan **TÜRKAK**; muayene ve belgelendirme kuruluşlarının ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre faaliyet gösterdiğini belgelendirmekte ve rutin aralıklarla denetlemektedir.

► Zorunluluk

- Akreditasyon bazı yönetmeliklerde bağlı olarak zorunlu olmakla beraber ülkemizde gönüllülük esasına göre işlemektedir. Temelde, bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun yaptığı muayene ve testlerin uluslararası geçerliliği olduğunu, testleri yapan personelin ve teçhizatın yeterli, muayene prosedürlerinin uygun olduğunu ifade eden akreditasyon, gelinen süreçte ülkemizde yayımlanan bir çok yönetmelikle de zorunlu hale gelmeye başlamıştır.

► Zorunlu Olduğu Yönetmelikler (PER-KON)

- **Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği (2012 yılından itibaren)**
- **Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik**
- **Tersane, Tekne İmal Ve Çekek Yerlerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul Ve Esasları hakkında Yönetmelik**



Periyodik Kontrolde Temel Amaç;

Çalışma yaşamında çalışanların sağlığına zarar verebilecek hususların önceden belirlenerek gerekli önlemlerin alınması, rahat ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı çalışanların korunması ve iş emniyetinin oluşturulmasıdır.

PERİYODİK KONTROLLER AMACI

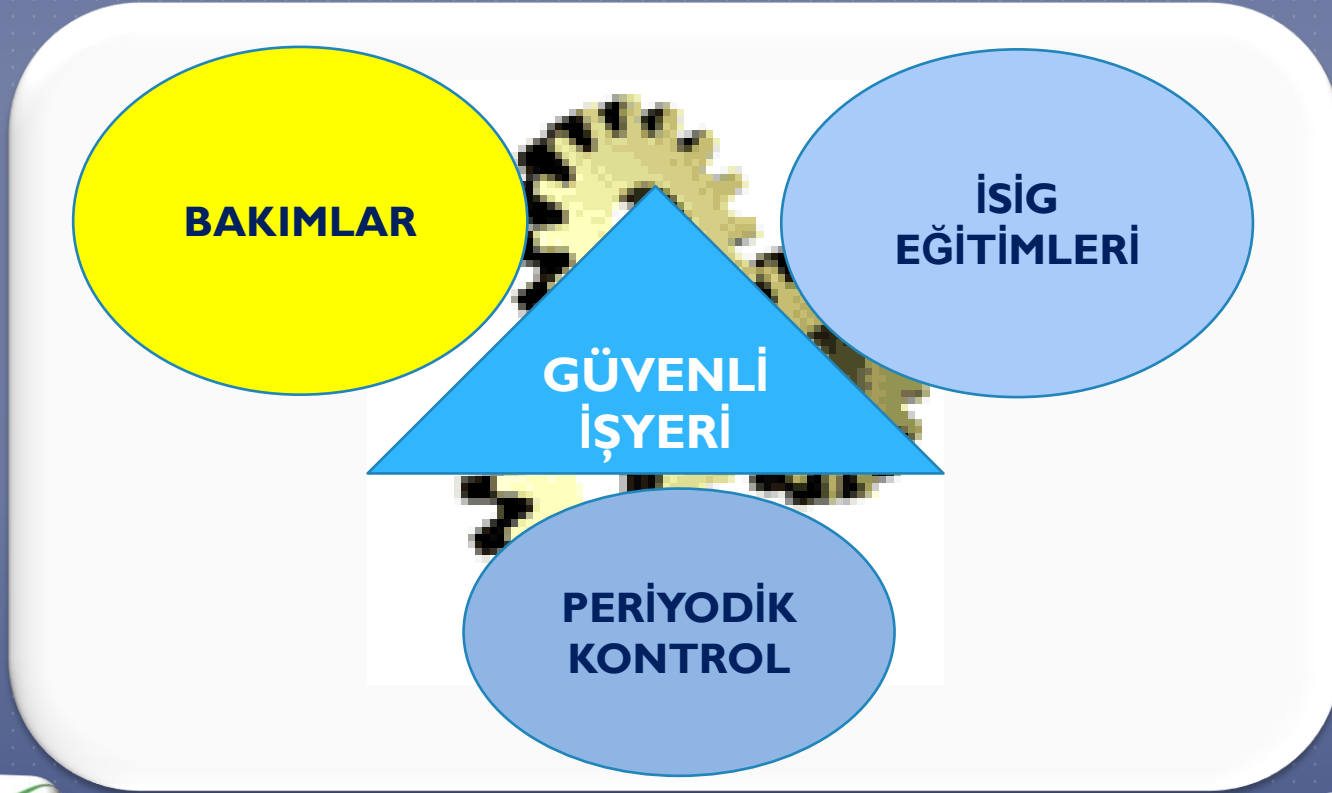


Güvenli Bir Kent,
Güvenli Bir İşyeri,
Güvenli Bir Yaşam İçin

PERİYODİK KONTROL AMACI



Bir işyerinde sadece periyodik kontrollerin yapılması işçilerin sağlığını ve iş güvenliğini SAĞLAMAZ. Periyodik kontroller bir bütünün bileşenidir ve ancak diğer bileşenlerinde kuruluş içerisinde doğru yönetilmesi ile amaçlanan hedef SAĞLANABİLİR.



Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

PERİYODİK KONTROLLER

- Periyodik kontrol bakım, onarım ve makinaların revizyon süreçlerinin bir parçasıdır. Kontrollerde belirtilen uygunsuzlukların bakım faaliyetiyle giderilmesi gerekmektedir.
- Periyodik kontrol eğitim sürecinin bir parçasıdır. Firmada çalışan operatörlerin kullandıkları makinalar için yetkinlikleri değerlendirilir.
- Periyodik kontrol firma içi risk yönetiminin bir parçasıdır ve işletme körlüğünü azaltır. Dışarıdan gelen bağımsız bir denetçi iş proseslerinize ve kullanılan makinalara farklı bir gözle bakarak muayene eder.



- ▶ Firma içerisinde planlı bir sistem vasıtasıyla iç yönetmeliklerini, düzenlemelerini oluşturmuş, İSG konusunda görevli personeli vb bulunan işletmelerde periyodik kontroller gerçek amacına ulaşır.
- ▶ Muayene raporlarının muhasebe servislerinde sadece dosyalandığı, ruhsat yenileme dönemlerinde hatırlanan periyodik kontroller firma için bir amaç olmayacaktır.
- ▶ DENETİM VE KONTROL BİR EĞİTİM SÜRECİDİR. ÖĞRENMENİN EN HIZLI VE EN VERİMLİ YOLLARINDAN BİRİDİR. PERİYODİK KONTROLERE VE İLGİLİ İDARELERİN YAPACAĞI DENETİMLERE BU AÇIDAN BAKILMALI, BU SÜREÇLERDE HARCANAN ZAMANLAR BİLGİ EDİNMEK AMAÇLI DEĞERLENDİRİLMELİDİR.



Periyodik Kontrolde Temel Amaç;

Çalışma yaşamında çalışanların sağlığına zarar verebilecek hususların önceden belirlenerek gerekli önlemlerin alınması, rahat ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı çalışanların korunması ve iş emniyetinin oluşturulmasıdır.

PERİYODİK KONTROL NE ZAMAN YAPILIR?



**Güvenli Bir Kent,
Güvenli Bir İşyeri,
Güvenli Bir Yaşam İçin**

PERİYODİK KONTROL ZAMANI

► İş ekipmanının kontrolü

MADDE 7 – (1) İşyerinde kullanılan iş ekipmanının kontrolü ile ilgili aşağıdaki hususlara uyulur.

- a) İş ekipmanının güvenliğinin kurulma ve montaj şartlarına bağlı olduğu durumlarda, ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.
- 2) Çalışma şeklinde değişiklikler, kazalar, doğal olaylar veya ekipmanın uzun süre kullanılmaması gibi iş ekipmanındaki güvenliğin bozulmasına neden olabilecek durumlardan sonra, arızanın zamanında belirlenip giderilmesi ve sağlık ve güvenlik koşullarının korunması için periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişilerce gerekli kontrollerin yapılması,



PERİYODİK KONTROL ZAMANI !!!!!!!!!

1.4. Periyodik kontrol aralığı ve kriterleri standartlar ile belirlenmemiş iş ekipmanlarının periyodik kontrolleri, varsa imalatçının öngördüğü aralık ve kriterlerde yapılır. Bu hususlar, imalatçı tarafından belirlenmemiş ise iş ekipmanının periyodik kontrolü, bulunduğu işyeri ortam koşulları, kullanım sıklığı ile kullanım süresi gibi faktörler göz önünde bulundurularak, yapılacak risk değerlendirmesi sonuçlarına göre, belirlenecek aralıklarda yapılır. Belirlenen periyodik kontrol aralığının bu Yönetmelikte belirtilen istisnalar(*) dışında bir yılı aşmaması gerekir



Periyodik Kontrolde Temel Amaç;

Çalışma yaşamında çalışanların sağlığına zarar verebilecek hususların önceden belirlenerek gerekli önlemlerin alınması, rahat ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı çalışanların korunması ve iş emniyetinin oluşturulmasıdır.

KONTROL EDİLMESİ GEREKEN CİHAZLAR



BASINÇLI KAPLAR

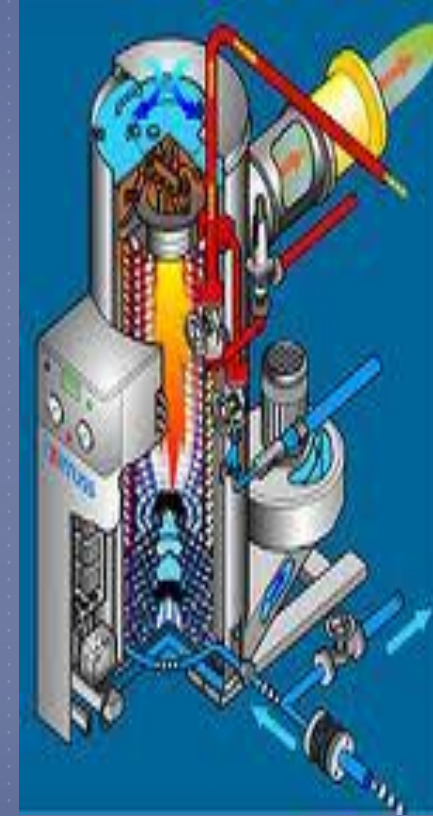
BUHAR KAZANI

**Buhar Kazanları, Kızgın Yağ Kazanları,
Kızgın Su Kazanları, Buhar
Jeneratörleri**

Buhar kazanlarının; ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.



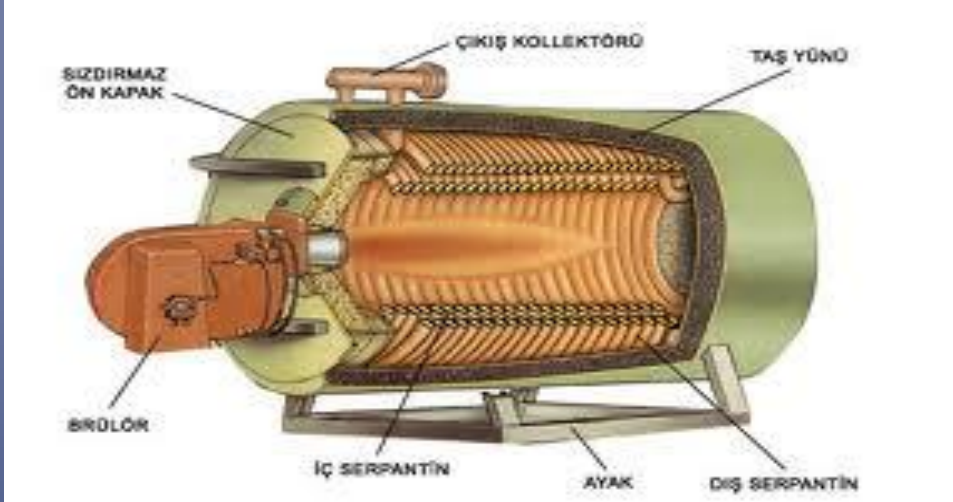
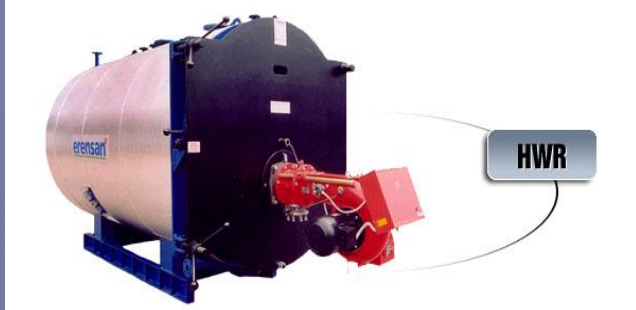
BUHAR KAZANI



Alev Duman borulu

Su borulu
Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

KIZGIN SU VE YAĞ KAZANI



BASINÇLI KAPLAR

KALORİFER KAZANI

Kalorifer Kazanları, Sıcak Su Kazanları

Kalorifer kazanlarının; ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.



KALORİFER KAZANI



BASINÇLI KAPLAR

KOMPRESÖR HAVA TANKI

**Hava Tankları, Pistonlu
Kompresörler,
Vidalı Kompresörler**

Kompresörlerin ve hava tanklarının güvenli le çalışmalarını sağlamak üzere; ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.





Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

BASINÇLI KAPLAR

HİDROFOR

Hidrofor Tankları, Denge Tankları, Genleşme Depoları

Hidroforların kontrol ve deneyleri; ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.



BASINÇLI KAPLAR



BASINÇLI KAPLAR

OTOKLAV ve BOYLER

Otoklavların kontrol ve deneyleri; ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.



BASINÇLI KAPLAR

SANAYİ GAZLARI DOLUM TANKLARI

**LPG Tankları, Kimyasal Madde
Tankları (azot, hidrojen tankı vb.)
Sanayi Gaz Tankerleri, Kara
Tankerleri**

Sanayi gazları dolum tanklarının kontrol ve deneyleri; ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.



KALDIRMA – İLETME MAKİNALARI

VİNÇ – CARASKAL

**Monoray Vinç, Köprülü Vinç,
Kule Vinç, Portal Vinç, Pergel
Vinç, Caraskal**

Kaldırma makinaları ve araçları ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.



VİNÇLER



Kafes konstrüksiyon portal kren

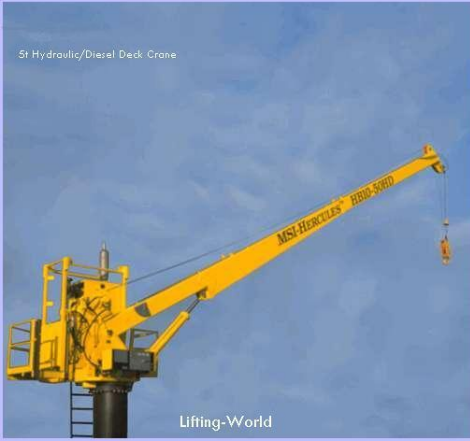


Yarı Portal Kren



Portal Kren

VİNÇLER



Oklu kren



Döner kren



Liman Kreni



Kule vinç

VİNÇLER



Duba üzerine yerleştirilen krenler

Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

VİNÇLER



Monoray vinç



Motorized
trolley

Monoray caraskal



Gemi üstü kren

CARASKAL



KALDIRMA – İLETME MAKİNALARI

MOBİL VİNÇ

Mobil Vinç, Hidrolik İnsan Sepetleri

İşverence, arızaya sebep olabilecek etkilere maruz kalarak tehlike yaratabilecek iş ekipmanının periyodik kontrolleri ve testleri yaptırılmalıdır.

Kaldırma makinaları ve araçları her çalışmaya başlamadan önce, ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.



MOBİL VİNÇLER



MOBİL VİNÇLER



Kamyon üstü vinç



Kamyon üstü kren kolu



Lokomotif kreni



Lokomotif kreni

KALDIRMA – İLETME MAKİNALARI

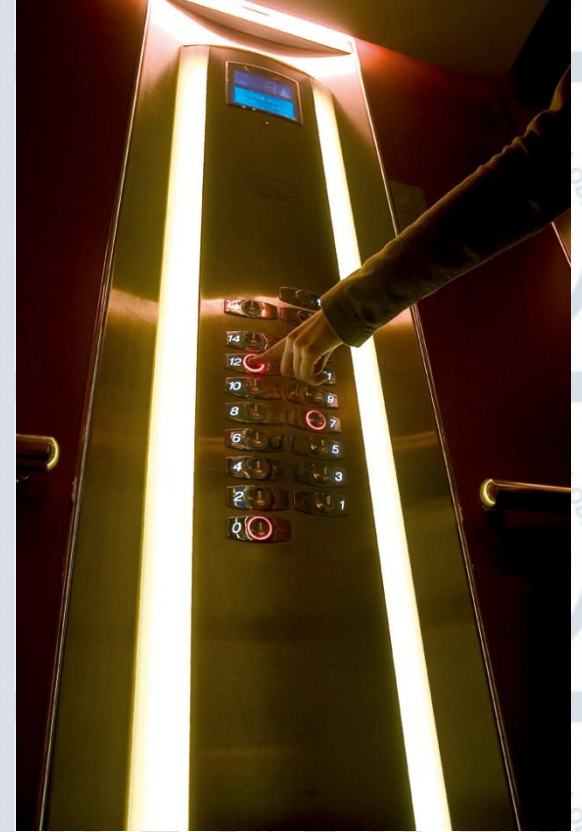
ASANSÖR

**İnsan Asansörleri, Yük Asansörleri,
Servis Asansörleri**

**İş Ekipmalarının Kullanımında Sağlık ve
Güvenlik Şartları Yönetmelik Taslağı**

Asansör (İnsan ve Yük Taşıyan) 1 Yıl

Asansör Yönetmeliği ile Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği'nde yer alan hususlar saklı kalmak kaydıyla TS EN 13015 +A1 ve TS EN 81-3 +A1 standartlarında belirtilen kriterlere göre yapılacaktır.



Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

HİDROLİK ASANSÖR



Resim 5.13: Merkezden tahrikli hidrolik asansörün kaynağına girintisi

ElektroTeknoloji.Com



ELEKTRİKLİ ASANSÖR



YÜK VE SERVİS ASANSÖRÜ



Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

KALDIRMA – İLETME MAKİNALARI

FORKLİFT

Forkliftler (Elektrikli, LPG'li, Diesel)

İstif Makinaları, Transpaletler

İşverence, arızaya sebep olabilecek etkilere maruz kalarak tehlike yaratabilecek iş ekipmanının periyodik kontrolleri ve testleri yaptırılmalıdır.

Kaldırma makineleri ve araçları her çalışmaya başlamadan önce, ekipmanın kurulmasından sonra ve ilk defa kullanılmadan önce ve her yer değişikliğinde ekipmanın, periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından kontrolü yapılır, doğru kurulduğu ve güvenli şekilde çalıştığını gösteren belge düzenlenir.



FORKLIFT



Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin

TRANSPALET



PLATFORM



ARAÇ KALDIRMA LİFTİ



KALDIRMA İLETME MAKİNALARI



Motor kaldırıcı



Cephe asansörü



kriko



Rulo kaldırma aparatı



Hidrolik rampa



Periyodik Kontrolde Temel Amaç;

Çalışma yaşamında çalışanların sağlığına zarar verebilecek hususların önceden belirlenerek gerekli önlemlerin alınması, rahat ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı çalışanların korunması ve iş emniyetinin oluşturulmasıdır.

TEST KOŞULLARI

**Güvenli Bir Kent,
Güvenli Bir İşyeri,
Güvenli Bir Yaşam İçin**

TEST KOŞULLARI

- ▶ Periyodik kontrollerde test koşulları dikkat edilmesi gereken hususlardandır.
 - ▶ Yapılan yük veya basınç testleri tahribatlı bir muayenedir. Bu nedenle olumsuz senaryolara (Konstrüksiyonda kırılma, yarıлма vb) karşı önlem alınmalıdır.
 - ▶ Hazırlıkların iyi ve düzgün bir şekilde yapılması (körlemeler, test yükünün önceden hazırlanması vb) kontrol için harcanan zamanı kısaltır ve iş ekipmanlarının en kısa sürece üretime dönmesini sağlar.
 - ▶ Tüm iş ekipmanları öncelikle muayene edilecek şekilde üretilmelidir. Erişim yollarının olmaması, basınçlı kaplarda test veya kontroller için gerekli bağlantı açıklıklarının bulunmaması veya test için ön hazırlıkların yapılamayacak şekilde iş ekipmanının üretilmesi periyodik kontrol açısından temel kusurdur.
 - ▶ Test yükünün temin edilemediği durumlarda kuvvet ölçer (dynometre) ile test yapılabilir. Bu tip testler için yere uygun mapa konstrüksiyonu yapılmalı ve test sırasında halatın yere ve vinç konstrüksiyonuna dik açılması dikkat edilmelidir.



TEST KOŞULLARI

- ▶ Kontrollerde tahribatsız muayeneler kontrollerin bir parçasıdır.
 - ▶ VT – Görsel Muayene
 - ▶ UT – Ultrasonik Muayene
 - ▶ MT – Manyetik Parçacık
 - ▶ PT – Penetrant
 - ▶ RT - Radyografik
- ▶ Sonradan yapılan kaynaklı işlemlerin uygunlukları için NDT metotlarından destek alınabilir.
- ▶ Sadece NDT metotları ile yapılan kontroller özellikle basınçlı kaplarda hidrostatik testin yerine geçmemektedir. Hidrostatik test bir mukavemet deneyidir. Tahribatsız muayene ise kullanılan metoda göre sınırlı olarak makine veya basınçlı kabın yapısındaki kusurların tespittir. Tespit edilen kusurun makinanın yorulması ile beraber ne zaman kazaya sebebiyet vereceği bilinemez. Oysa deney işlemi olumsuz koşulların tatbikatıdır.
- ▶ Tahribatsız muayeneler ile uygunluk değerlendirilmesi tek başına bir iş ekipmanının bulunduğu koşulları için iş güvenliği açısından uygun olduğu göstermez. Çevresel koşullarda önemlidir.



TEST KOŞULLARI

► 2. Periyodik kontrole tabi iş ekipmanları

2.1. Basınçlı kap ve tesisatlar

2.1.1. Basınçlı kaplarda temel prensip olarak hidrostatik test yapılması esastır. Bu testler, standartlarda aksi belirtilmediği sürece işletme basıncının 1,5 katı ile ve bir yılı aşmayan sürelerle yapılır. Ancak iş ekipmanının özelliği ve işletmeden kaynaklanan zorunlu şartlar gereğince hidrostatik test yapma imkânı olmayan basınçlı kaplarda hidrostatik test yerine standartlarda belirtilen tahribatsız muayene yöntemleri de uygulanabilir. Bu durumda, düzenlenecek periyodik kontrol raporlarında bu husus gerekçesi ile birlikte belirtilir.



RAPORLARDA BULUNMASI GEREKENLER

- ▶ 1.7. İş ekipmanının periyodik kontrolü sonucunda düzenlenecek raporda aşağıdaki bölümler bulunur:
- ▶ 1.7.1. Genel bilgiler: Bu bölümde işyerinin adı, adresi, iletişim bilgileri (telefon, faks, elektronik posta adresi, internet sitesi ve benzeri), periyodik kontrol tarihi, normal şartlarda yapılması gereken bir sonraki periyodik kontrol tarihi ve gerekli görülen diğer bilgilere yer verilir.
- ▶ 1.7.2. İş ekipmanına ait teknik özellikler: Raporun bu bölümünde periyodik kontrole tabi tutulacak iş ekipmanının adı, markası, modeli, imal yılı, ekipmanın seri numarası, konumu, kullanım amacı ile gerek görülen teknik özellikler ve diğer bilgilere yer verilir.
- ▶ 1.7.3. Periyodik kontrol metodu: İlgili standart numarası ve adı, periyodik kontrol esnasında kullanılan ekipmanların özellikleri ve diğer bilgiler belirtilir.
- ▶ 1.7.4. Tespit ve değerlendirme: Raporun bu bölümünde EK-III madde 1.7.3'te belirlenen kurallar ve yapılan periyodik kontrolden elde edilen değerlerin, yine EK-III madde 1.7.2'de yer verilen iş ekipmanının teknik özelliklerini karşılayıp karşılamadığı hususu ile ilgili standart ve teknik literatürde yer alan sınır değerlere uygun olup olmadığı kıyaslanarak değerlendirilir. Periyodik kontrolde uygulanan test ve diğer işlemlere ilişkin bilgilere yer verilir.
- ▶ 1.7.5. Test, deney ve muayene: İş ekipmanının periyodik kontrolü esnasında yapılan test deney ve muayene (hidrostatik test, statik test, dinamik test, tahribatsız muayene yöntemleri ve benzeri) sonuçları belirtilir.
- ▶ 1.7.6. İkaz ve öneriler: Yapılan periyodik kontrol sonucunda iş sağlığı ve güvenliği yönünden uygun bulunmayan hususların belirlenmesi halinde, bunların nasıl uygun hale getirileceğine ilişkin öneriler ile bu hususlar giderilmeden iş ekipmanının kullanımının güvenli olmayacağı belirtilir.
- ▶ 1.7.7. Sonuç ve kanaat: Raporun bu bölümünde periyodik kontrole tabi tutulan iş ekipmanının varsa tespit edilen ve giderilen noksanlıklar açıklanarak, bir sonraki periyodik kontrole kadar geçecek süre içerisinde görevini güvenli bir şekilde yapıp yapamayacağı açıkça belirtilir.
- ▶ 1.7.8. Onay: Bu bölümde periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişinin/kişilerin kimlik bilgileri, mesleği, diploma tarihi ve numarasına ilişkin bilgiler, Bakanlık kayıt numarası ile raporun kaç nüsha olarak düzenlendiği belirtilerek, imza altına alınır. Yukarıdaki bilgilerin veya yetkili kişinin imzasının bulunmadığı raporlar geçersizdir.



Beni Dinlediğiniz İçin
Teşekkür Ederim...

Fatih AYDINLI



Güvenli Bir Kent, Güvenli Bir İşyeri, Güvenli Bir Yaşam İçin